

ריכוז הנחיות למעריכי ספרים בתקן מתקדם וחומרי לימוד דיגיטליים

הנחיות כלליות

1. מעריך שמשנתף בפיתוח חומר לימוד בתחום הדעת שבו עוסק חומר הלימוד (בכל תפקיד שהוא) לא יוכל להעריך חומרי לימוד בנושא. במקרה כזה, על המעריך לידע את רכז תחום הדעת.
2. על המעריך למלא את טופס ההערכה בפירוט כולל דוגמאות ומובאות לכל סעיף מתוך הטקסט, ולהוסיף עליו מסמך מפורט של רשימת התיקונים הנדרשים בציון מיקום מדויק. הן הטופס והן המסמך ישלחו כדו"ח הערכה אחד בתום ההערכה.
3. כל דרישה לשינויים ו/או לתיקונים ו/או להשלמות ו/או להתאמות תהיה תמיד בציון מיקום מדויק לכל תיקון, שינוי, השלמה והתאמה.
4. כל דרישה לשינויים תהיה מפורטת ומנומקת.
5. הסכמה מצדו של המעריך עם המצוי תהיה אף היא מפורטת ומנומקת.
6. על המעריך לציין עובדות בלבד (ולא דעות).
7. הביקורת תהיה פדגוגית עניינית, חופשית ופתוחה המבוססת על עובדות מנומקות על בסיס ראיות המובאות מהסביבה המתקשבת, כולל מראה מקום.
8. חומר הלמידה כולל ייצוג נאות ולא סטריאוטיפי של שני המינים ושל כל המגזרים בחברה הישראלית, בהתאמה לדרישות תכנית הלימודים.
9. חומר הלמידה חף מכל אזכור ופרסום של מוסדות ציבוריים ופרטיים ושל חברות ציבוריות ופרטיות או מפרסום של מצע מפלגה מסוימת (שלא בהקשר מדעי רלוונטי לתוכן).
10. חומרי הלמידה הדיגיטליים יאופיינו בנגישות, בשמישות, בעדכניות ובהתאמה לצורכי התלמיד:
  - א. הוראות ההפעלה ברורות ומותאמות דידיקטית לשכבת הגיל ולתחום הדעת.
  - ב. מרבית פריטי הלמידה ביחידה עשירים באמצעי המחשה ומדגימים מגוון ייצוגים של התוכן, כגון טקסט כתוב, תמונה, קול, המחשה וקישורים פנימיים וחיצוניים.
  - ג. התצוגה, כגון גודל הטקסט, הצבע, הניגודיות, הבהירות, ועצמת הקול, מותאמים לצורכי המשתמשים.
  - ד. למשאבי המדיה (למושגים, לאנימציות, לסרטונים, לסימולציות ועוד) ולקישורים לתכנים הכלולים בחומר הלמידה או הנלווים אליו קיימת תרומה פדגוגית, וניתן לשלבם ברצף הלמידה במקום, בהקשר ובהתייחסות מתאימים.

דבורה הנביאה 2, ירושלים, מיקוד 9100201 טלפונים: 02-5603534 פקס: 02-5603488

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף ספרי לימוד וחומרי למידה

- ה. חומרי הלמידה מאפשרים למידה שיתופית.
- ו. החומרים מאפשרים התערבות ברצף ההוראה-למידה על ידי המורה או על ידי התלמידים ובעלי תרומה ללמידה.
- ז. חומרי הלמידה מטפחים אוריינות תקשוב ואסטרטגיות קריאה וכתובה בסביבת המרשתת.
11. בנוסף למדריך למורה, חומר למידה דיגיטלי חייב להיות מלווה בהנחיות פדגוגיות-דיגיטליות ובהוראות הפעלה טכניות.
12. אין להמליץ על אי אישור של חומר הלימוד הדיגיטלי בשל הבדלים בין אסכולות שונות, במיוחד בפדגוגיה ובשיטות הוראה, וזאת כדי לעודד גישות ויזמות והצעה לשימוש בדרכי הוראה מגוונות. ניתן להוסיף הערות אישיות לגבי חומר הלימוד בסיום הטופס
13. על המעריכים להיות מודעים לכך שחומר הלימוד פונה לאוכלוסייה מגוונת. לפיכך, בתהליך ההערכה יש לשים לב לכך שכל הכלול בו יתאים למגוון האוכלוסיות אליהן הוא מיועד.
14. על המעריך חל איסור ליצור קשר עם המפתחים. מעריך איננו נושא ונותן עם הגוף המפתח אלא באמצעות רכז תחום הדעת.

דגשים למעריך ספרים דיגיטליים בתקן מתקדם (ספרים המכילים את כל חומר הלימוד לשנת לימודים אחת, בהלימה מלאה לתכנית הלימודים)

1. המעריך יעריך את משאבי המדיה שנוספים לספר המודפס (הספר כבר עבר הערכה פדגוגית).
2. כדאי לתת תשומת לב מיוחדת לנושאים רגישים, מיומנויות חשיבה מסדר גבוה, טכנולוגיה ייחודית.
3. בכל פרק צריכים להיות שלושה משאבי מדיה לפחות, אחד מתוכם אינטראקטיבי (אינטראקטיבי – על הפעולה שעושה התלמיד מתקבלת תגובה מהמערכת או מהמורה: התלמיד יכול לשנות פרמטרים, לענות על שאלות במחשב וכדומה).
4. קיימת אחידות בסמלים של משאבי המדיה בספרים הדיגיטליים: סימן אחיד לקישור לאתרים, סימן אחיד לקישור לקבצים וסימון זהה לפעילות אינטראקטיבית
5. הסמלים יהיו במקום קבוע וזהה בדף: בחלקו הימני או השמאלי, ובגודל קבוע של כל הסמלים.
6. יהיה רצף ברור של משאבי המדיה וסימון כך שהמורה תוכל להנחות תלמידים למשאב בקלות.

דבורה הנביאה 2, ירושלים, מיקוד 9100201 טלפונים: 02-5603534 פקס: 02-5603488

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף ספרי לימוד וחומרי למידה

דגשים למעריך סביבות - כל סביבה הכוללת תוכן דיגיטלי כגון: מאגר משאבים, אתר לימודי, פורטל תוכן חינוכי, אפליקציה (אך אינה ספר דיגיטלי)

1. **יחידת תוכן** – כל פריטי התוכן המיועדים לשכבת גיל אחת, בתחום דעת אחד – מאפשרים הוראה - למידה של 30 שעות לפחות. כל יחידות התוכן יוצרות סביבה.
2. סביבות למידה כוללות לעיתים פריטי תוכן מרובים ולכן ניתן לבצע באישור רכז תחום הדעת:
  - הערכה אקראית של הפריטים
  - הערכה מדגמית של אחוז מסוים מכל תחום שמיוצג בסביבה
3. לכל תחום דעת יוגש קובץ הערכה אחד המרכז את ההתייחסות לכל יחידות התוכן שנבדקו, והערות לתיקון או לפסילה.

נקודות טכנולוגיות להערכה

- קיים מגוון של משאבי מדיה (לא רק קישורים לתוכנה או יישום אחד).
- קיים מדריך למורה להפעלת הסביבה
- סידור חומרי הלימוד, יחידות התוכן ומשאבי המדיה מאפשר למידה משמעותית
- הסביבה מאפשרת משוב מיידי או העברת התוצר למורה
- אין צורך בהרשמה חוזרת כל פעם, או לפחות לא תוך כדי העבודה בסביבה....
- אין קושי בפתיחת יישומים/סביבות/תוכנות בפונקציות באייפד, במחשב, או בכל אמצעי קצה שהוגדר כמתאים.
- כל הקישורים חייבים להיות פעילים: לאתר, למקום בקובץ, לקובץ אחר, וכדומה
- קיים מדריך קצר לתלמיד: הדגמה של הקלדה, של עבודה עם יישומון, משחק, על מנת שלא יתקל בבעיות במהלך העבודה.
- המערכת מקיימת טכנולוגית את התחייבותה (ניתן להכניס נתונים, ניתן לעבוד עם הנתונים, ניתן לקבל דוחות אמינים וכדומה).

נקודות פדגוגיות להערכה

- קיים מגוון של אמצעים להעברת התוכן הלימודי (מה התרומה של הדיגיטציה לתהליך הלימודי?)

דבורה הנביאה 2, ירושלים, מיקוד 9100201 טלפונים: 02-5603534 פקס: 02-5603488

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף ספרי לימוד וחומרי למידה

- ביטויים, מושגים מונחים וניסוחים מופיעים בשימוש נכון
- אי קיומן של טעויות כתיב
- התאמה לשכבת הגיל של החומר הלימודי
- התאמה לשכבת הגיל של משאבי המדיה
- קיים מדריך למורה לגבי רמת הפעילות והתאמתה לאוכלוסיית היעד
- סידור חומרי הלימוד ההעשרה והתרגול ברצף לוגי, רציף,
- מיון החומרים למורים, לתלמידים לשכבות גיל
- התייחסות האם הפעילות מומלצת בתור עבודה עצמית/ קבוצתית/ פרונטלית
- יש משוב לתלמידים על הביצוע או אפשרות העברה למורה לשם קבלת משוב
- הקישורים חייבים להיות פעילים לאתר, למקום בקובץ, לקובץ אחר, וכדומה
- בכל יחידה קיים הסבר ברור לגבי המשמיה ומהי מטרת הפעילות.

לוח זמנים של תהליך הערכה של חומר למידה ואישורו

ימי העבודה (ללא שבתות, חגים וחופשות)		השלב	
המפתחים	האגף לאישור ספרים וחומרי למידה, מעריכים ומנהל תחום הדעת		
	10-1	תחילת תהליך האישור	
30-20	60-25	סבב ראשון	תהליך ההערכה
30-10	50-15	סבב שני	
30-10	40-5	סבב שלישי	
	40-5	סיום תהליך האישור	
90-40	200-51	סך הכול	
290-91			

דבורה הנביאה 2, ירושלים, מיקוד 9100201 טלפונים: 02-5603534 פקס: 02-5603488

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

